

Sirobasidium - Kettingtrilzwam

Sleutel voor alle soorten
Gebaseerd op Dam & Dam 2014

Er is verwarring mogelijk met de anamorfe van *Ascocoryne albidum*. De conidiofoor bestaan uit een keten van ovale cellen met (slank) ellipsoïde conidien om de basis van een volgende cel van de conidiofoor. Deze cellen zijn nooit gesepteerd in tegenstelling tot de in ketens gelegen basidia die meest een schuine sept hebben. Ook enkele *Tremella*-soorten kunnen (korte) ketens vormen van basidia. Deze groep leeft intrahymeniaal en heeft langere en cilindrische sterigmen.

Vet - Uit Nederland en/of Vlaanderen bekend

- 1 Vruchtlichaam duidelijk gekleurd, (rood)bruin tot zwartachtig 2
Vruchtlichaam bleek, wittig, gelig of zalmkleurig. 3
- 2 Vruchtlichaam hersenachtig gelobd, 1-5 mm dik; probasidiën 4-cellig, ketens met tot 8
probasidiën *S. rubrofuscum* ss. lato
[Dämon et al. 2002, Österr. Z. Pilzk. 11: 133-152](#)
Vruchtlichaam kroezig, 10-25 mm dik; probasidiën 2-cellig, ketens met tot 4 probasidiën.
..... *S. magnum* Boedijn
[Dämon et al. 2002, Österr. Z. Pilzk. 11: 133-152](#)
- 3 Vruchtlichaam korstvormig, bleek geel tot zalmkleurig; probasidiën transversaal gesepteerd.
..... *S. japonicum* Kobayasi
[Kobayasi 1962, Trans. Mycol. Soc. Japan 4: 29-34](#)
[Dämon et al. 2002, Österr. Z. Pilzk. 11: 133-152](#)
Vruchtlichaam pukkelvormig, wittig tot bleek grijs; septen in de probasidiën divers. 4
- 4 Probasidiën intercalair, van elkaar gescheiden door 'normale' hyfen
..... *S. minutum* Kisim.-Hor., Oberw. & L.D. Gómez
[Kisimova-Horovitz et al. 2000, Rev. Biol. Trop. 48\(2/3\): 539-554](#)
[Dämon et al. 2002, Österr. Z. Pilzk. 11: 133-152](#)
Probasidiën in terminale, aaneengesloten ketens. 5
- 5 Probasidiën ellipsoïd tot spoelvormig, maximaal 12 of meer per keten, 2-cellig
..... (Opaalkettingtrilzwam) *S. brefeldianum* ss. lato
[Van de Put 1994, Sterbeekia 16: 50-54](#)
[Rödel et al. 2017, Z. Mykol. 83\(1\): 79-87](#)
[Buijs 2019, Coolia 62\(2\): 103-108](#)
Probasidiën rondachtig, maximaal 8 per keten, 2-4-cellig
..... (Wittige kettingtrilzwam) *S. albidum* Lagerh. & Pat.
[Dam et al. 2014, Coolia 57\(2\): 98-101](#)
[Van de Put et al. 1995, AMK Meded. 95\(1\): 31-34](#)

Synoniemen

- *S. brefeldianum* f. *microsporum* zie *S. brefeldianum*
- *S. cerasi* zie *Endostilbum c.* (ascomyceet)
- *S. intermedium* zie *S. brefeldianum* (GBIF)

Opmerkingen

- Het genus *Sirobasidium* werd in Vlaanderen Kettingkorstzwam genoemd en in Nederland Ketentrilzwam. In 2019 wijzigde dat in Kettingtrilzwam.
- Ida (febr. 2019) In deze sleutel wordt gesproken over *Sirobasidium brefeldianum* s.l. Dat wordt voor zover ik weet nergens anders gedaan. Mijns inziens bestaat er een nog op te lossen probleem. Maar zolang dat niet opgelost is lijkt het mij voor de hand te liggen Karel van de Put te volgen en het Nederlands-Vlaamse materiaal *Sirobasidium brefeldianum* f. *microsporum* te noemen. Het probleem is dat Karel van de Put beter een nieuwe soort had kunnen beschrijven want het Nederlands-Vlaamse materiaal wijkt af van fo. *microsporum* (en zijn verklaring daarvoor is moeilijk te onderbouwen). Nu dat niet is gebeurd, kunnen we hem beter volgen. Op grond van de originele beschrijving en de foto's en figuren van het Europese materiaal is in elk geval heel duidelijk dat het om 2 goed te onderscheiden taxa gaat, voorlopig aangeduid als fo. *brefeldianum* en f. *microsporum*.

Literatuur

- Bruggeman, I. 2019. Hoe moet de Nederlandse *Sirobasidium brefeldianum* heten? *Coolia* 62(3): 169-170
- Buijs, A. 2019. *Sirobasidium brefeldianum*, een bijzondere trilzwam in de Steenbergse sterfputten. *Coolia* 62(2): 103-108
- Dam, N. & Dam, M. 2014. Basidiën als een parelsnoer. *Coolia* 57(2): 98-101
- Dämon, W. & Hausknecht, A. 2002. First report of a *Sirobasidium* species in Austria, and a survey of the Sirobasidiaceae. *Österr. Z. Pilzk.* 11: 133-152
- Kisimova-Horovitz, L., Oberwinkler, F. & Gómez, L.D. 2000. Basidiomicetos resupinados de Costa Rica. Especies nuevas o raras de Atractiellales (Auriculariales s.l.), Exidiaceae, Sirobasidiaceae y Tremellaceae. *Rev. Biol. Trop.* 48(2/3): 539-554
- Kobayasi, Y. 1962. Revision of *Sirobasidium*, with description of a new species found in Japan. *Trans. Mycol. Soc. Japan* 4: 29-34
- Rödel, T. & Putzmann, F. 2015. *Sirobasidium albidum* Lagerh. & Pat. 1892 – neu für Sachsen. *Z. Mykol.* 81(2): 357.
- Rödel, T., Sauter, U. & Haedeke, J. 2017. Ein aktueller Fund von *Sirobasidium brefeldianum* Möller 1895 aus Rheinland-Pfalz. *Z. Mykol.* 83(1): 79-87
- Van de Put, K. 1994. *Sirobasidium brefeldianum* Möller f. *microsporum* Maire. *Sterbeeckia* 16: 50-54
- Van de Put, K. & Antonissen, I. 1995. *Sirobasidium albidum* Lagerh. & Pat., een Zuid Amerikaanse nieuwkomer of een verborgen kosmopoliet? *AMK Meded.* 95(1): 31-34

WWW

http://www.mycokey.com/MycoKeySolidState/species/Sirobasidium_albidum.html